

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 14 de maig del 2019

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA que ho és del Tribunal, i els magistrats Sr. Vincent ANIÈRE i Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 17.7.18 el Batlle va dictar Aute i va decidir :

“1r.- Desestimar la petició de suspensió dels presents autes per prejudicialitat penal interessada per escrit de data 28-11-2016 per la representació processal de l'entitat XXX.

2n.- Fixar el tràmit de contesta pel proper dia 03-09-2018 a les 09'00 hores a la Cúria de la Batllia, quedant convocades les parts litigants a tal efecte.”

II.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la societat XXX SAU i, en virtut dels arguments que exposa en el seu escrit de conclusions de data 15.2.19, demana que es dicti aute estimant l'excepció de prejudicialitat i acordant la suspensió del procediment fins que la causa penal hagi estat resolta per sentència ferma, i que es condemni a l'adversa al pagament de les costes processals, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

III.- La representació processal del Sr. M. E. S. per escrit de contesta a les conclusions de data 1.3.19 sol·licita que es desestimi la suspensió del procediment per prejudicialitat penal, i que es condemni l'apel·lant al pagament de les costes processals incloent-hi els honoraris d'advocat o procurador.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- Aquesta qüestió de la prejudicialitat penal en el cas de la XXX i determinats empleats seus que han estat acomiadats arran de l'Aute de processament penal dictat en la causa penal 8000081/2015 ja ha estat resolta per aquest Tribunal en diverses ocasions. La conclusió és que no hi ha tal excepció que justifiqui la suspensió del procediment laboral. Reiterem el que allà vàrem dir de la següent forma:

En el rotlle TSJC 153/17 de 24.10.17 dèiem :

*“No hi ha discussió sobre els principis i els criteris aplicables a la matèria (tal com fixats pels articles 8 de la LQJ del 2 i 3 de setembre del 1993 i 19 de la LTPJ del 21-12-1993 i recordats per la sentència d'instància) els quals determinen que la prèvia resolució de la qüestió prejudicial penal ha de ser **imprescindible** per a la resolució del judici civil i que el moment processal a partir del qual una qüestió penal pot suspendre el procediment és l'admissió a tràmit d'una querella i denúncia, o el moment en què un òrgan judicial incoï sumari de conformitat amb l'article 8 de la Llei Qualificada de la Justícia.*

Quant al primer argument de la recurrent, és veritat que la motivació de l'Aute criticat, després de recordar el caràcter imprescindible de la suspensió per a la resolució del litigi i l'article 19 de LTPJ, es limita a indicar que “ a criteri d'aquest jutjador i a la vista dels arguments exterioritzats pel demandant en el seu escrit de demanda respecte de l'acomiadament practicat i que hauran de ser acreditats en el moment processal oportú, la resolució de les actuacions penals no és imprescindible per a la resolució de la present causa...”.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Tal motivació que procedeix per via d'afirmació i que de certa manera té un caràcter tautològic no permet entendre perquè el jutgador considera que la suspensió no és imprescindible ni en que els arguments del demandant a acreditar en fase de proves són determinants al respecte.

.....

Perquè prosperi la qüestió de prejudicialitat penal plantejada per la part defenent, s'apliquen criteris restrictius i s'ha d'establir que la solució del procediment penal en curs, pot condicionar de manera directa la resolució del judici civil i no és suficient l'existència d'una connexió entre els dos procediments.

En el present cas, el que defensa l'assalariat és de manera resumida que el sol fet de trobar-se processat en un procediment penal no és causa d'acomiadament i que s'ha de respectar la presumpció d'innocència ; que la carta no concreta les causes de l'acomiadament ; que les faltes molts greus reprotxades eren prescrites en aplicació de la legislació laboral ; que no és cert que hagi actuat amb frau, deslleialtat i abús de confiança i totes les seves actuacions han estat consentides i aprovades pels seus superiors i, finalment, que el seu comiat és discriminatori ja que altres treballadors també processats no han sigut acomiadats.

Ara bé, pel que fa a la qüestió del compliment de les exigències formals del comiat i dels invocats defectes formals de la carta del 25-10-2016, és obvi que aquesta darrera no pot canviar. Per tant, l'eventual declaració de culpabilitat del Sr. L. no podria subsanar un defecte formal del comiat.

Tampoc la condemna o l'absolució de l'assalariat pot fer desaparèixer la prescripció de la falta si aquesta era constituïda de conformitat amb l'article 107 del Codi de relacions laborals al moment de pronunciar la sanció disciplinària ("...Les faltes lleus prescriuen al cap de deu dies; les greus, al cap de vint dies, i les molt greus, al cap de seixanta dies a partir de la data en què l'empresa ha tingut coneixement que s'han comès, i en tot cas al cap de sis mesos d'haver-se comès").

Pel que fa al fons de la sanció, segons la carta els fets exposats en l'Aute de processament que cita fonamentarien la causa de comiat per falta molt greu tipificada a l'article 104.2 del Codi de relacions laborals (actuar amb frau, deslleialtat o abús de confiança). El plantejament de la part empresarial defenent és que la suspensió seria imprescindible perquè és la decisió penal definitiva que permetrà determinar si el comiat era fonamentat.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

No obstant això, i bé és cert que el penal preval sobre el civil, també és cert que ens trobem en matèria laboral disciplinària la qual té les seves exigències pròpies i la missió del tribunal serà de determinar si els fets reprotxats en la carta d'acomiadament han quedat acreditats en autes i si constitueixen la causa legal invocada.

Com ho hem recordat en Sentències recents (veure per exemple 481/15 del 31-05-2016 i 266/15 del 15-10-2015), és al moment de practicar el comiat que l'empresa ha de disposar dels elements suficients per tenir certesa de la realitat del comportament disciplinàriament sancionable de l'empleat.

Com motivàvem en la sentència del 2015 : “Força és de constatar, en primer lloc, que el processament d’una persona treballadora no constitueix, en absolut, una causa de comiat. Resoldre altrament suposaria una clara violació del principi constitucional de presumpció d’innocència.”.

Per tant, si l'empresa tenia al moment del comiat la certesa que l'assalariat havia comés el fet constitutius de la falta de l'article 104.2, els elements al respecte s'han de poder establir en el marc del procés laboral aportant-se els elements suficients en la fase de prova, sense que la seva acreditació pugui dependre del resultat final del procediment penal.

Així les coses considerem que no existeixen els requisits per donar lloc a la petició de suspensió per prejudicialitat penal i l'Aute apel·lat s'ha de confirmar.>>

SEGON.- Aquesta doctrina en el següent cas idèntic resolt en el rotlle TSJC 131/18 de 29.5.18 la vàrem reiterar i vàrem afegir que:

<< D'altra banda, sobre el fons, la nostra jurisprudència en matèria de prejudicialitat penal en seu d'acomiadament disciplinari és clara i és la que ha recordat i aplicat el primer jutjador, en particular la que vam exposar en un cas relatiu a un altre assalariat de la mateixa entitat bancària acomiadat en unes condicions similars. (TSJC 153/17 del 24-10-2017).

Es pot resumir així :

- s'apliquen criteris restrictius i s'ha d'establir que la solució del procediment penal en curs pot condicionar de manera directa la resolució del judici civil i no és suficient l'existència d'una connexió entre els dos procediments,

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Sala Civil

- *la constatació del compliment o no compliment de les exigències formals del comiat no pot ser afectada per una eventual declaració de culpabilitat del treballador,*

- *tampoc la condemna o l'absolució de l'assalariat pot fer desaparèixer la prescripció de la falta disciplinària si aquesta era adquirida al moment de pronunciar l'acomiadament,*

- *Si bé és cert que el penal preval sobre el civil, també és cert que la matèria laboral disciplinària té les seves exigències pròpies i la missió del tribunal és de determinar si els fets reprotxats en la carta d'acomiadament han quedat acreditats en autes i si constitueixen la causa legal invocada. És al moment de practicar el comiat que l'empresa ha de disposar dels elements suficients per tenir certesa de la realitat del comportament disciplinàriament sancionable de l'empleat, devent establir-lo en el marc del procés laboral per l'aportació dels elements suficients en la fase de prova, sense que la seva acreditació pugui dependre íntegrament del resultat final del procediment penal.*

Ara bé, com ho exposarem en detall posteriorment, aquestes condicions no es donen en el present cas on la suspensió del judici per prejudicialitat penal no era imprescindible per la resolució del litigi en el marc del qual la Sra. S. sosté que el seu comiat és a la vegada injustificat (pel fet d'existir prescripció i per no existir la conducta definida per l'article 104.2) i fet de forma indeguda (pel fet de no exposar la carta els fets reprotxats sinó de remetre's a l'aute de processament i de no precisar les dates de comissió dels fets).>>

TERCER.- Aplicada aquesta doctrina al present que és idèntic als casos d'acomiadament d'altres empleats de la XXX resolts en les sentències indicades i parcialment transcrits, però que ara només estem en fase interlocutòria i només hem de resoldre la qüestió de la suspensió o no del procediment per la prejudicialitat penal.

Afegirem al que ja vàrem resoldre i que hem transcrit, en primer lloc que el fet que la Batllia donés trasllat a la part contrària de la petició de suspensió de la part defenent, no comporta que posteriorment tingués que obrir un torn de rèplica a la part proponent de la suspensió, com sembla queixar-se la recurrent XXX.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

En segon lloc que el que cal en aquest procediment laboral és que la part defenent acrediti -si no està prescrita la suposada falta de l'article 104.2 del Codi de relacions laborals- que existeixen fets en el moment de l'acomiadament del Sr. E. que ha relatat en la carta corresponent (foli 60) per demostrar el frau, deslleialtat i abús de dret del seu empleat en la gestió de les operacions de compensació, tal i com s'esmenten en la carta d'acomiadament.

En tercer lloc, sorprèn que es planteji aquesta excepció de prejudicialitat penal quan en la pròpia carta resolutòria del contracte per raons disciplinàries es digui que els fets que la justifiquen "més enllà de la seva eventual transcendència en el camp penal..." i després es condicioni la decisió de l'acomiadament a allò que es resolgui en el procés penal. I es que la part recurrent sap que les finalitats d'un i d'altre procés són distintes. En el procediment penal escau saber si l'acusat ha incorregut en responsabilitat per haver comès algun delictes previst i penat en el Codi Penal; mentre que el procediment laboral es tracta de saber si ha comès alguna falta disciplinària de les previstes en el Codi de relacions laborals que justifiqui la resolució contractual per un acomiadament procedent o no. I el fets constitutius de la decisió penal han de ser demostrats com a concurrents en cada procés respectiu.

En conclusió, en cas aquest cas a l'igual que els altres en idèntica situació, no hi concorre cap causa de suspensió per prejudicialitat penal. El recurs ha de ser desestimat.

QUART.- En desestimar-se el recurs procedeix imposar les costes per ell generades a la part recurrent de conformitat amb el que disposa el Codi 7,51,5.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal de XXX contra l'Aute de l'Hble. Sra. Batlle de data 17 de juliol de 2018 que

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Sala Civil

confirmem íntegrament, amb imposició a la part apel·lant de les costes d'aquesta alçada.

Aquest Aute és ferm i executiu.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-